

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Integrētā projekta vieta dabas aizsardzības politikas attīstības kontekstā

Ilona Mendziņa,
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Dabas aizsardzības departamenta direktores vietniece

25.03.2021.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE integrētais projekts

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Jauna LIFE projektu kategorija kopš 2014. gada

Nacionālu vai reģionālu stratēģiju integrētai un koordinētai
ieviešanai

VAI priekšnoteikumu radīšana sekmīgai nacionālas stratēģijas
ieviešanai

Iesaistās visi nozīmīgākie spēlētāji katrs savas kompetences
un atbildības ietvaros

Sadarbība – starp cilvēkiem, institūcijām, finanšu avotiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IP Daba tvērums

Biotopu direktīvas 8. pantā paredzētās Natura 2000 prioritāro rīcību programmas ieviešanai, tai skaitā:

- Natura 2000 teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu ieviešanai, veicinot, cita starpā, arī ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas mērķu sasniegšanu
- Lauksaimniecības un mežsaimniecības devuma palielināšana bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā
- Invazīvo svešzemju sugu monitorings, izskaušana, kontrole

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Politikas konteksts

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam

C.1.1. Nodrošināt aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu

C1.2. Izstrādāti sugu un biotopu aizsardzības plāni un uzsākta to ieviešana

C1.3. ES nozīmes sugām un biotopiem noteikti aizsardzības mērķi valstī

C1.4. Atbilstoši Natura 2000 apsaimniekošanas programmā noteiktajām prioritātēm veikta aizsargājamo biotopu atjaunošana

C2.1. Veikta ES nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu izplatības kartēšana visā valstī

C2.2. Veikta Natura 2000 teritoriju robežu precizēšana, ņemot vērā kartēšanas rezultātus jaunāko zinātnisko informāciju un monitoringa rezultātus

C4.1. Aktivizēt finansējuma piesaisti ĪADT apsaimniekošanai (īpaši atbalstot inovatīvus dabas aizsardzības pasākumus)

C4.2. Nodrošināt finansējumu atbalsta un kompensējošiem maksājumiem, t.sk. par saimnieciskās darbības ierobežojumiem un/ vai papildus nosacījumiem aizsargājamās teritorijās, u.c.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Meža un saistīto nozaru pamatnostādnes 2015.-2020. gadam

1.1.3.3. Nodrošināt kompensācijas meža īpašniekiem par bioloģisko daudzveidību veicinošiem mežsaimnieciskās darbības aprobežojumu rezultātā radītiem zaudējumiem

1.1.3.6. Izvērtēt un noteikt īpaši aizsargājamo sugu, meža un ar mežu saistīto biotopu aizsargājamo platību īpatsvaru

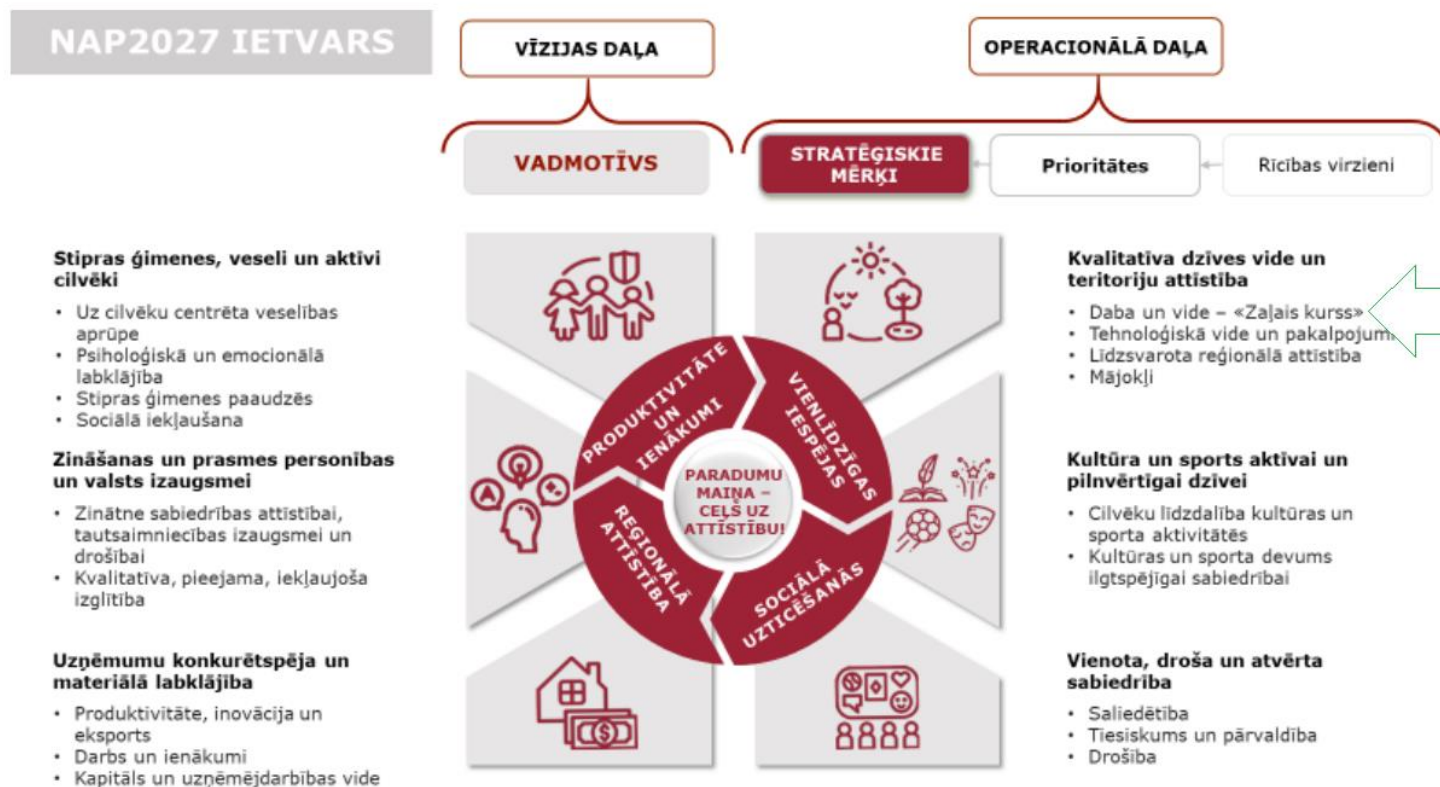
1.1.3.7. Veikt īpaši aizsargājamo meža un ar mežu saistīto biotopu kartēšanu

1.1.3.8. Izstrādāt optimālos ĪADT, mikroliegumu, to buferzonu un vides un dabas resursu aizsargjoslu apsaimniekošanas nosacījumus (režīmus)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Nacionālais attīstības plāns 2021-2027

Rīcības virziena mērķi

•Oglekļa mazietaipīga, **resursu efektīva** un **klimatnoturīga attīstība**, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

•**Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana**, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses.

•Īstenota vides, ilgtspējīgas **dabas resursu apsaimniekošanas** un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NAP2027

Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un īstenojot pasākumus labvēlīga ES un nacionālas nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā, ņemot vērā sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses un reģionālās attīstības vajadzības

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NAP2027

Aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumu realizēšana saskaņā ar zinātniski pamatotiem sugu un biotopu aizsardzības un dabas aizsardzības plāniem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NAP2027

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un zaļās infrastruktūras izmantošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību un vērtības celšanu, sekmējot ilgtspējīgu tūrisma attīstību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

NAP2027

Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas
veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu
dabas resursu apsaimniekošanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES dabas likumdošana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

- Natura 2000 teritoriju veidošana ES nozīmes biotopiem un sugām
- Aizsardzības mērķa noteikšana nacionālā un atsevišķu teritoriju līmenī katram ES nozīmes biotopam un sugai
- Atbilstoša aizsardzības režīma un apsaimniekošanas pasākumu ieviešana VAI nenoplicināšanās nodrošināšana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES Dabas likumdošana

- Natura 2000 tīkla pabeigšana (PP 2019_2304)

1170	Rifi	SR
6270*	* Fennoskandijas zemieņu sugām bagātās sausās līdz vidēji mitrās pļavas	IN MOD
6450	<i>Ziemeļu boreālās aluviālās pļavas</i>	<i>SUF/CD</i>
9080*	* Fennoskandijas purvainie lapu koku meži	IN MOD
9160	Subatlantiskie un Viduseiropas ozolu vai ozolu un skābaržu Carpinion betuli meži	SR/CD
9050	<i>Fennoskandijas augiem bagātie meži ar Picea abies</i>	<i>SR</i>
9170	<i>Centrāleiropas ķērpjainie Skotijas priežu meži</i>	<i>SR</i>
1032	<i>Unio crassus</i>	<i>IN MOD/IN MIN/CD</i>
1084*	* <i>Osmoderma eremita</i>	<i>IN MOD</i>
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	SR/CD

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES Dabas likumdošana

- PP 2020_2209
 - Aizsardzības mērķu noteikšana nacionālā un vietu līmenī
 - Atbilstošas apsaimniekošanas plānošana un plānu ieviešana
- Labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšana
- Invazīvo sugu ietekmes mazināšana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Iestrādnes

- ES nozīmes aizsargājamo biotopu izplatības un kvalitātes apzināšana
- Eiropas platauša sugas aizsardzības plāns
- LU izstrādātas Vadlīnijas sistemātiskai sugu un biotopu aizsardzības mērķu noteikšanai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IP loģika

- Natura 2000 teritoriju tīkla pabeigšana un pilnveidošana
- Valsts līmeņa aizsardzības mērķa noteikšana
- Natura 2000 teritoriju līmeņa mērķu noteikšana
- Apsaimniekošanas plānošanas uzlabošana, t.sk. vienkāršojot procedūras, veicinot zemes īpašnieku iesaistīšanos, mērķtiecīgāku pasākumu izstrādāšana un testēšana

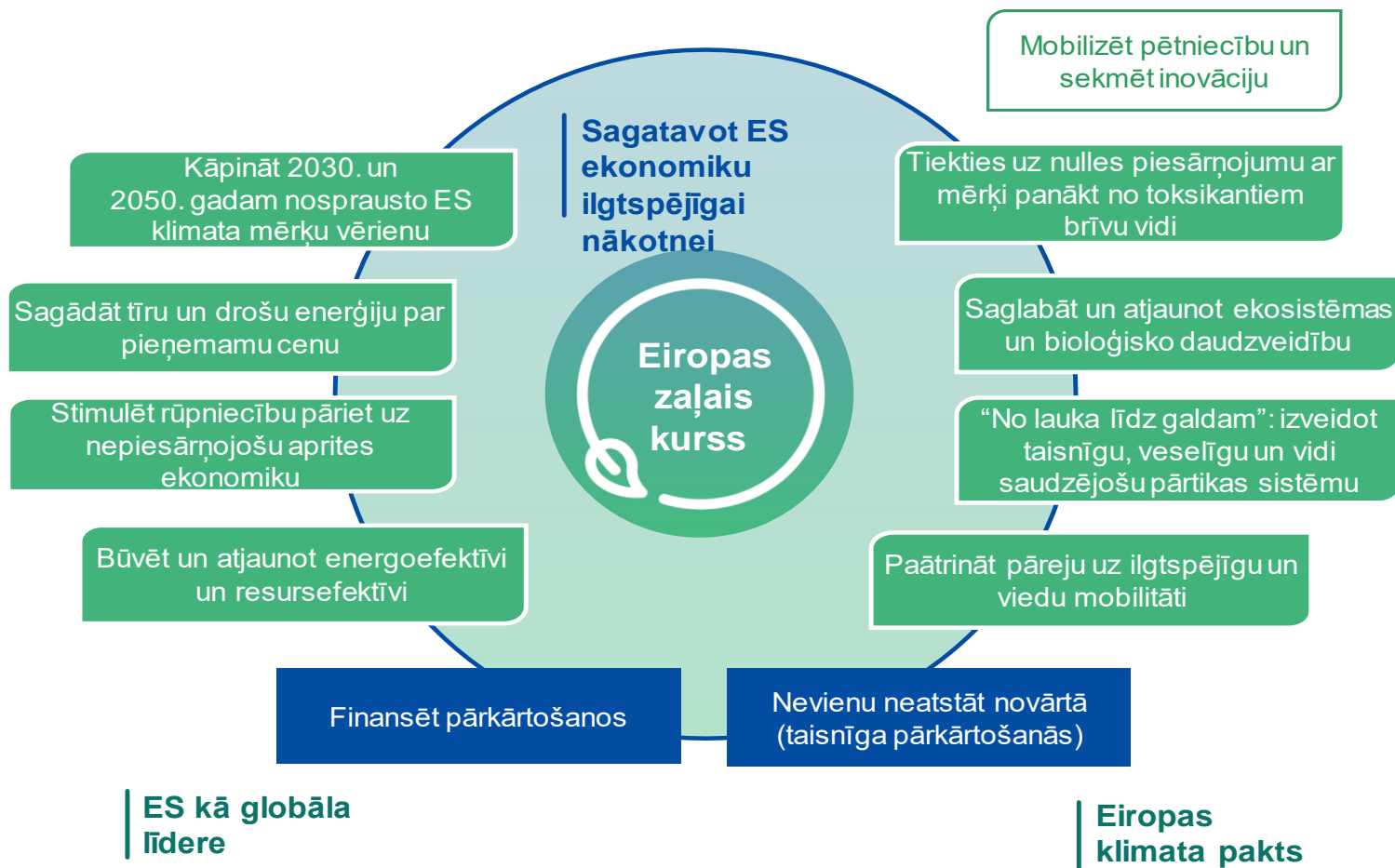
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Papildu apsvērumi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas «Zaļais kurss»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES BDS 2030

1. **Aizsargāt dabu** – līdz 30 % palielināt ES aizsargājamo teritoriju pārklājumu sauszemē un jūrā, tai skaitā 10 % teritorijām paredzēt stingru aizsardzību, uzlabot to pārvaldību;

2. **Atjaunot dabu** – tajā skaitā noteikt juridiski saistošus ekosistēmu un biotopu atjaunošanas mērķus, būtiski uzlabot aizsargāto sugu un biotopu stāvokli:

- FV vērtējumi nepasliktinās
- Vismaz 30% U1/ U2 uzrāda vismaz uzlabošanās tendenci
- Stabils vērtējums putnu sugām saglabājas
- Vismaz 30% nestabilo vērtējumu putnu sugām uzrāda vismaz uzlabošanās tendenci

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

